

ŠKOLSKO/OPĆINSKO/GRADSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2022. GODINE

ISPIT

Razred ili kategorija natjecanja: 3. razred

Zadatci se pregledavaju na računalu/tabletu, a odgovori se upisuju u list za odgovore **kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše**. Uporaba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika. Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena je uporaba čitljivo napisanog velikog tiskanog slova.

Na svakoj stranici lista za odgovore upiši zaporku.

Zadatke rješavaj prema uputi ispred svake skupine zadataka.

Za rješavanje zadataka predviđeno je **75 minuta**.

Za vrijeme pisanja ispita ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilno provođenje natjecanja. Učenici se **ne smiju** služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita.

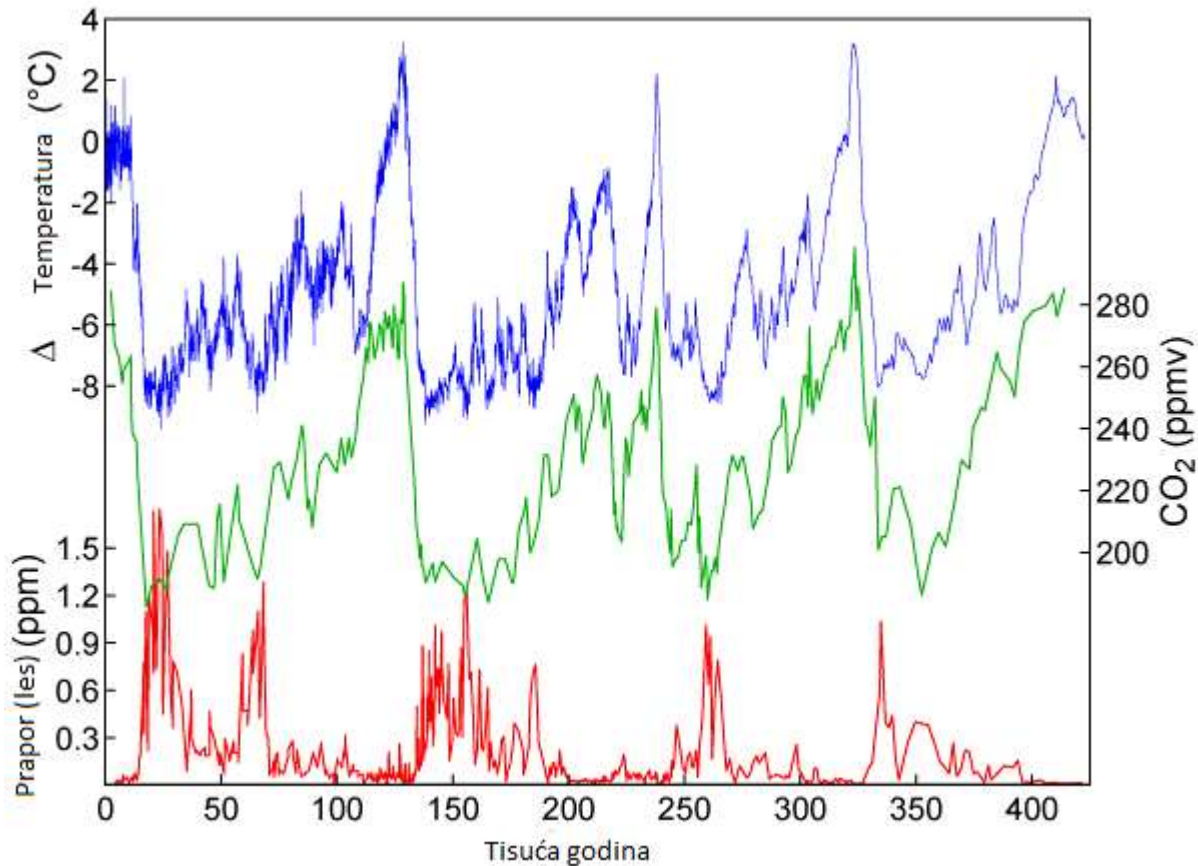
Uz računalu/tablet, list za odgovore i pribor za pisanje, za vrijeme pisanja ispita natjecatelj može koristiti list A4 formata dodijeljen od školskog povjerenstva i ovjeren pečatom škole.

Učenicima se dopušta pisanje po marginama i praznim stranicama lista za odgovore bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Potpuno ispravno riješeni zadatci, upisani prema uputi za rješavanje, vrednuju se s jednim, dva ili tri boda. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo korekcije odgovora u tim česticama. Netočno riješeni zadatci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova, kao i odgovori u zagradama ne vrednuju se.

Po isteku vremena za rješavanje zadataka, list s odgovorima od učenika preuzima školsko povjerenstvo. Učenici koji školskom natjecanju pristupaju iz samoizolacije šalju fotografirani ili skenirani list s odgovorima ili list za odgovore ispisan na računalu na e-mail adresu/kontakt školskog povjerenstva.

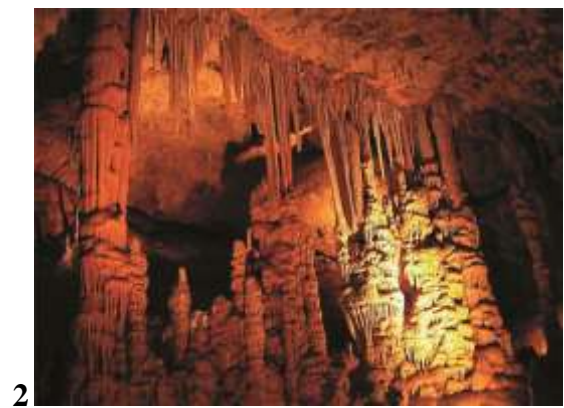
Prvi zadatak riješi pomoću priloženog dijagrama. U parovima pojmova koji su podebljani i odvojeni kosim crtama izaberi točan pojam i zaokruži ga na listu za odgovore.

2

1. Razdoblje **paleogena / kvartara** obilježilo je ledeno doba u kojemu se izmjenjuju faze glacijala i interglacijala. Interglacialna razdoblja obilježava visoka temperatura i **niska / visoka** koncentracija CO₂. Prapor ili les najviše se taloži za vrijeme trajanja **glacijala / interglacijala**. Temperatura zraka je tijekom razdoblja glacijala najniža u **fazi ekspanzije (širenja) / fazi recesije (povlačenja)** leda.

Sljedeći zadatak riješi pomoću priloženih fotografija. U zadatku jedan je odgovor točan. Na listu za odgovore zaokruži slovo točnog odgovora.

1	
---	--

2. Kojim je brojem obilježena fotografija koja **ne prikazuje** mogući izvor podataka o klimatskim prilikama tijekom geološke prošlosti?

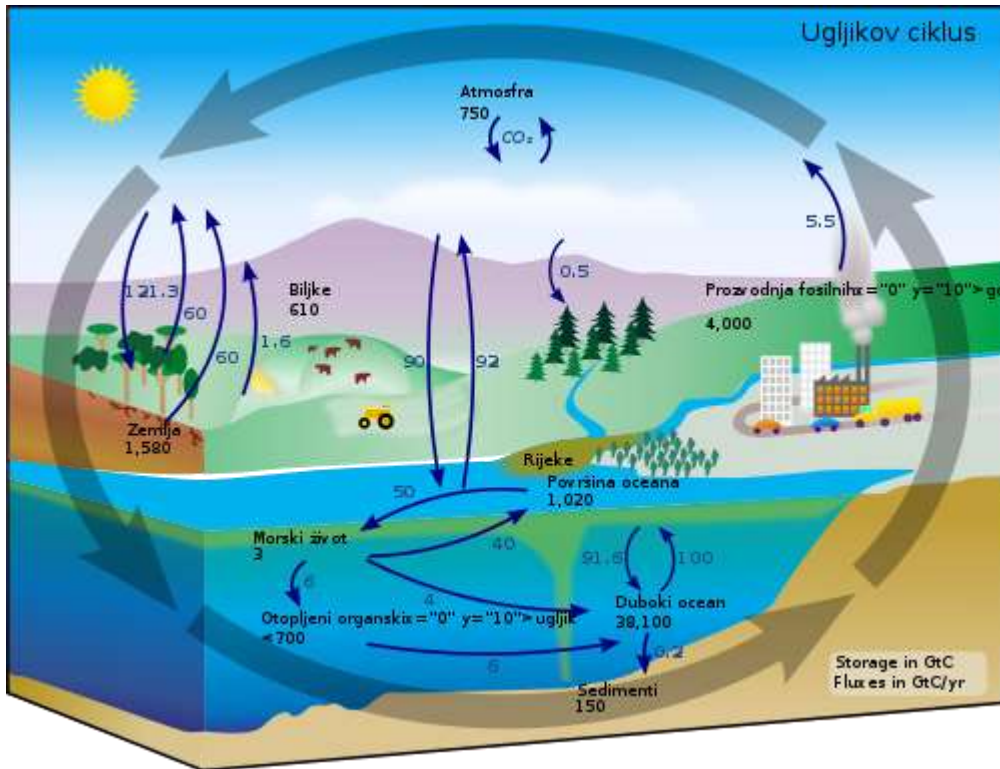
a) brojem 1

b) brojem 2

c) brojem 3

d) brojem 4

Sljedeća dva zadatka riješi pomoću priloženog crteža.

U sljedećem zadatku jedan je odgovor točan. Na listu za odgovore zaokruži slovo točnog odgovora.

1	
---	--

3. Koji dio planeta Zemlje predstavlja najveći spremnik ugljika?

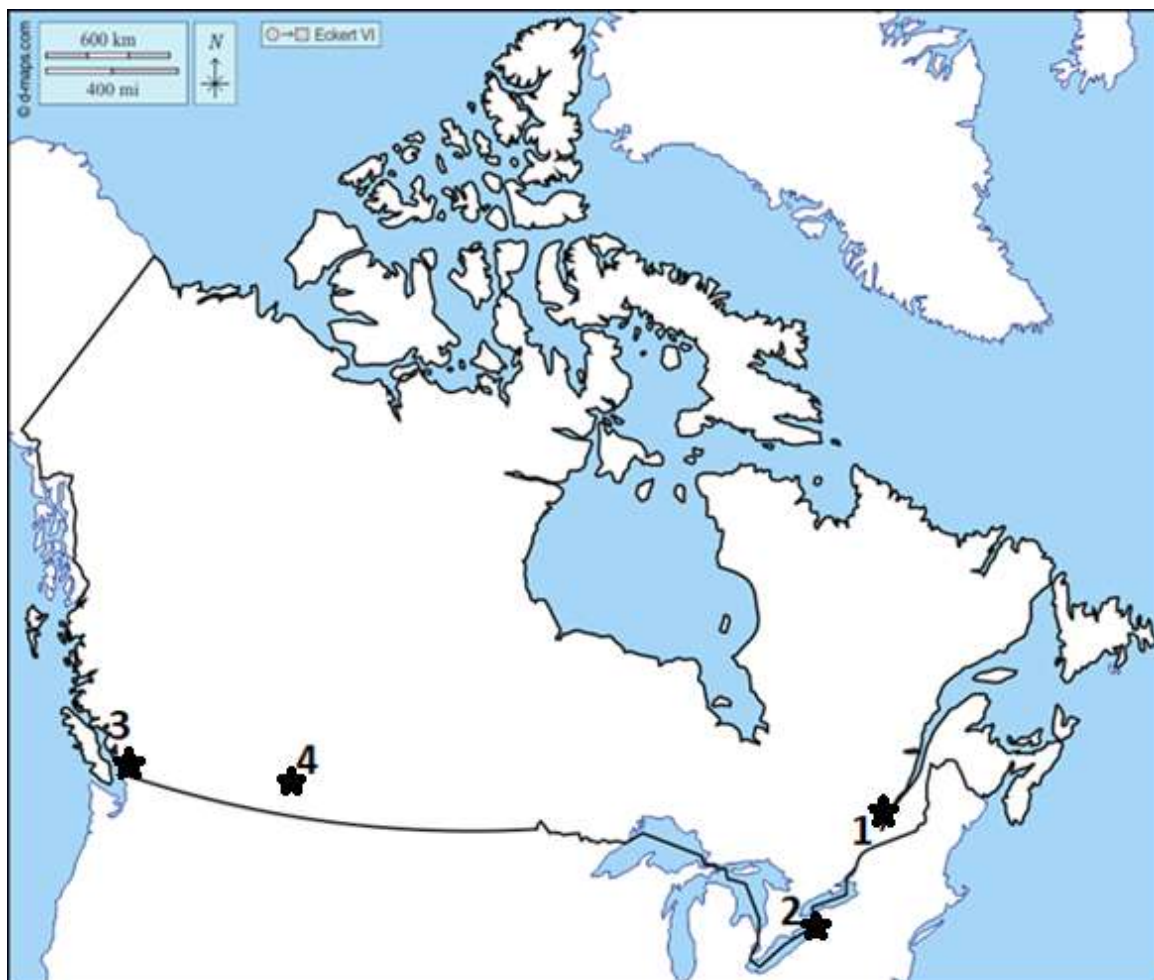
- a) litosfera b) atmosfera c) pedosfera d) hidrosfera

U sljedećem zadatku u parovima pojmova koji su podebljani i odvojeni kosim crtama izaberi točan pojam i zaokruži ga na listu za odgovore.

1	
---	--

4. Deforestacija uzrokuje **snižavanje** / **povećanje** prosječne temperature zraka jer utječe na **snižavanje** / **povećanje** koncentracije CO₂ u atmosferi.

Sljedeća dva zadatka riješi pomoću priložene geografske karte Kanade upisivanjem odgovora na odgovarajuće crte i zaokruživanjem slova točnog odgovora na listu za odgovore.

2 ☐ 5. Živi svijet na Zemlji od štetnog UV zračenja štite molekule ozona čija je kemijska formula _____, a nalaze se u dijelu atmosfere koji nazivamo _____.

1 ☐ 6. Kojim je brojem na karti označen grad u kojem je potpisan protokol o smanjenju proizvodnje freona 1987. godine?

- a) brojem 1 b) brojem 2 c) brojem 3 d) brojem 4

Sljedeći zadatak riješi pomoću priložene fotografije. U zadatku su dva odgovora točna. Na listu za odgovore zaokruži slova točnih odgovora.

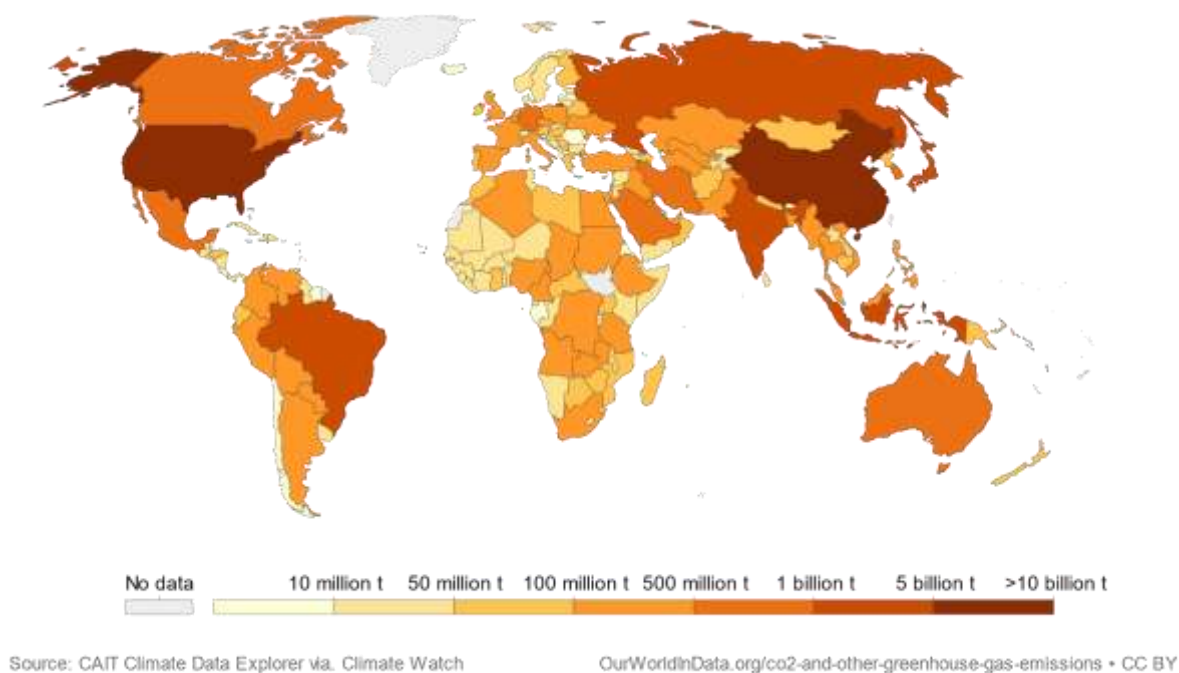

2	
---	--

7. Kako pojava prikazana na fotografiji utječe na funkcioniranje Zemlje?

- a) smanjuje terestričku radijaciju
- b) povećava koncentraciju sumporovog dioksida i sumporovodika.
- c) smanjuje koncentraciju prašine u atmosferi
- d) smanjuje efekt staklenika
- e) snižava razinu svjetskog mora

Sljedeći zadatak riješi pomoću priložene tematske karte. U zadatku jedan je odgovor točan. Na listu za odgovore zaokruži slovo točnog odgovora.

1

8. Karta prikazuje ukupnu emisiju stakleničkih plinova u svijetu 2016. godine. Koji je od navedenih redoslijeda točan ako znamo da su države poredane od one s najvećom prema onoj s najmanjom emisijom?

- a) Brazil – Iran – Čad – Mali
- b) Iran – Čad – Mali – Brazil
- c) Brazil – Iran – Mali – Čad
- d) Iran – Čad – Brazil – Mali

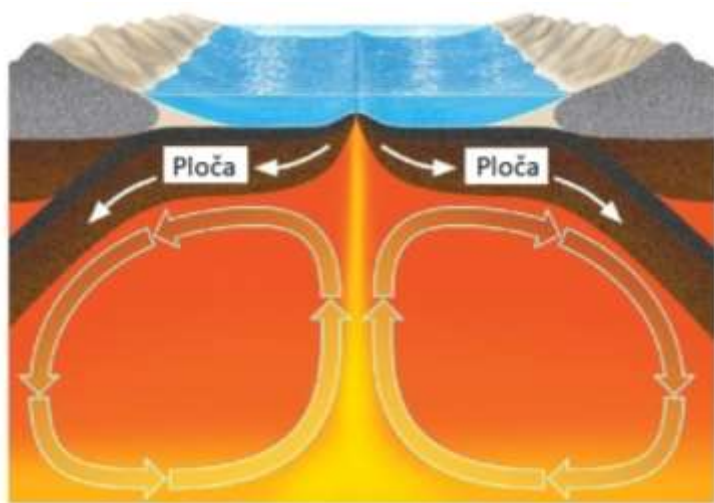
Sljedeći zadatak riješi pomoću priložene tematske karte. Upiši odgovore na odgovarajuće crte na listu za odgovore.

- 3 9. Koja su imena triju afričkih država koje imaju izlaz na more i koje su potpisale, ali još nisu ratificirale Pariški klimatski sporazum na dan 21. travnja 2021. godine?

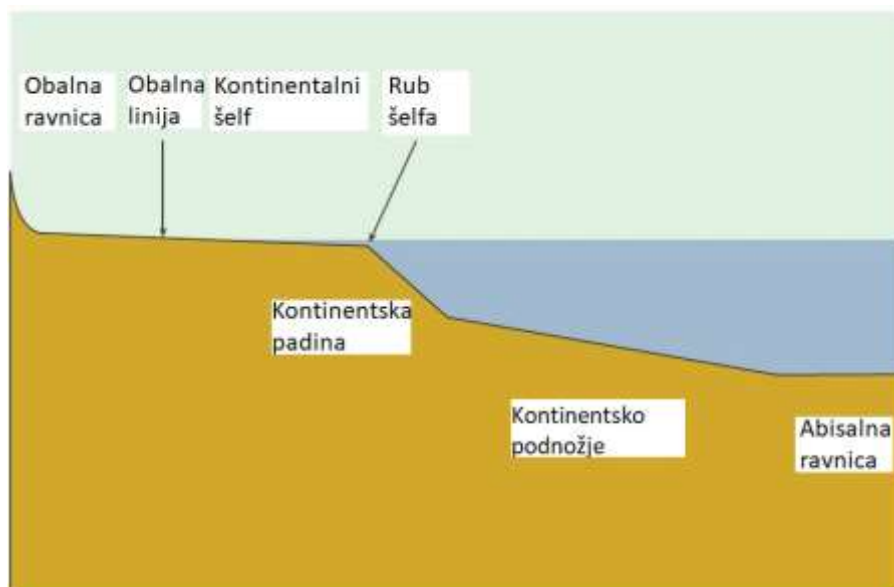
_____, _____, _____

Sljedeći zadatak riješi pomoću priloženog crteža. Upiši odgovore na odgovarajuće crte na listu za odgovore.

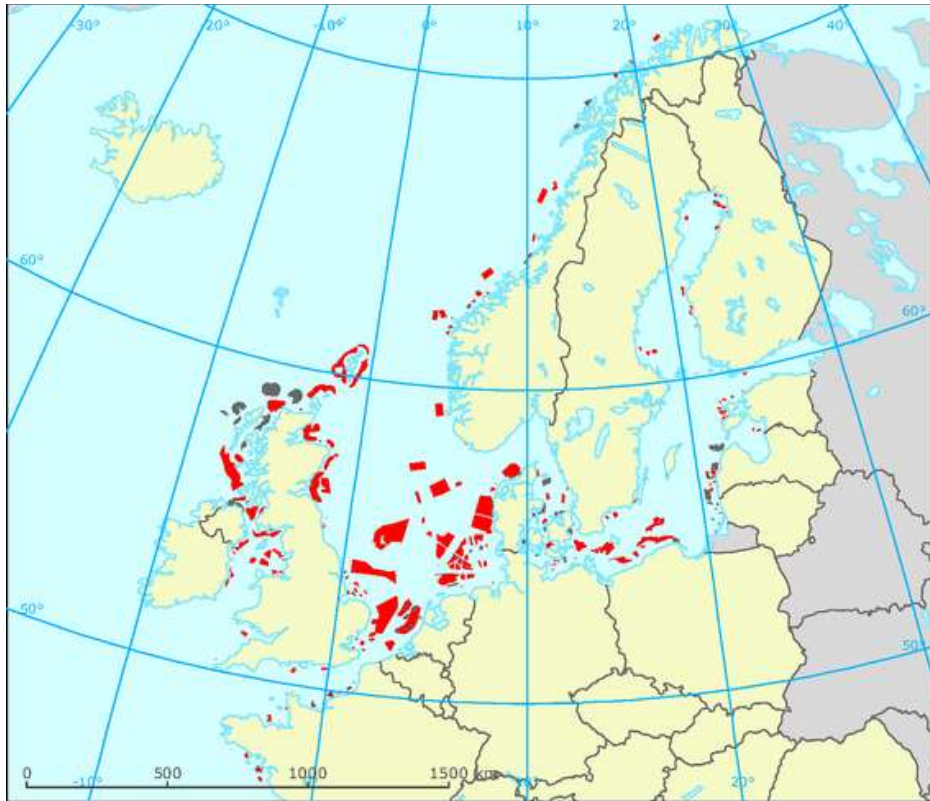
- 3 10. Litosfera se sastoji od Zemljine kore i _____. Litosfera je razlomljena na nekoliko litosfernih ploča koje pokreće konvekcijsko gibanje topline u dijelu gornjeg plašta čiji je naziv _____. Naziv za vrstu granice litosfernih ploča prikazane na priloženom crtežu je _____.

Sljedeći zadatak riješi pomoću priloženog crteža. Upiši odgovore na odgovarajuće crte na listu za odgovore.

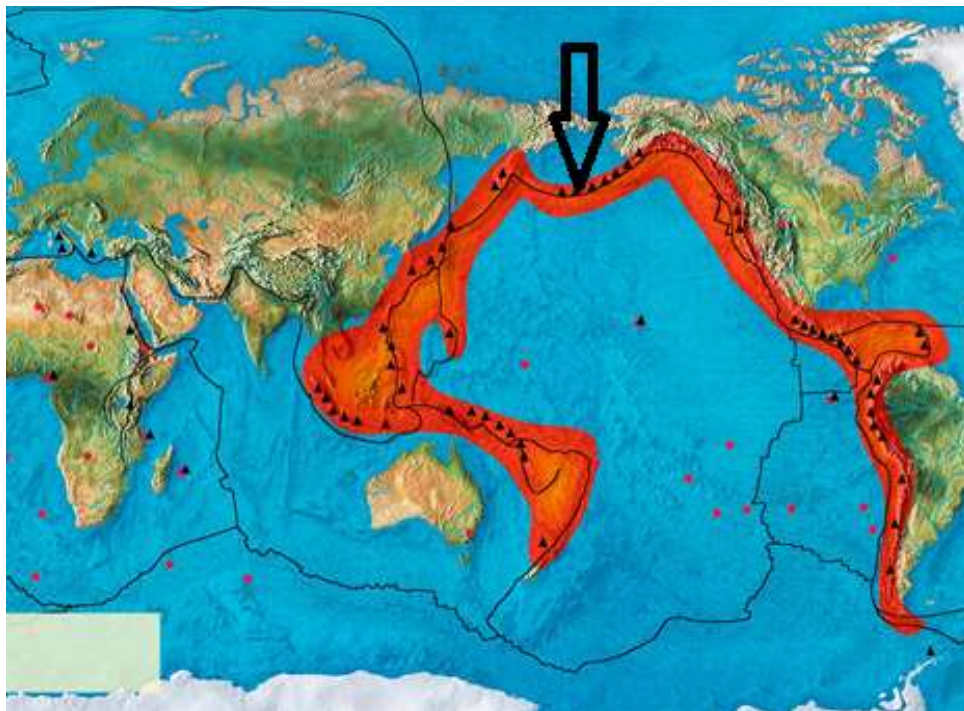
- 2 11. Na crtežu su prikazani reljefni oblici karakteristični za _____ (navedi tip kontinentnog ruba) kontinentski rub koji je tipičan za _____ (navedi obalu s obzirom na glavne strane svijeta) obalu Južne Amerike.

Sljedeći zadatak riješi pomoću tematske karte. Upiši odgovore na odgovarajuće crte na listu za odgovore.

- 2 12. Karta prikazuje lokacije *offshore* vjetroelektrana u Europi. Koja su imena dviju država koje prednjače po broju vjetroelektrana (pripada im 9 od 10 najjačih vjetroelektrana u svijetu)? _____ i _____

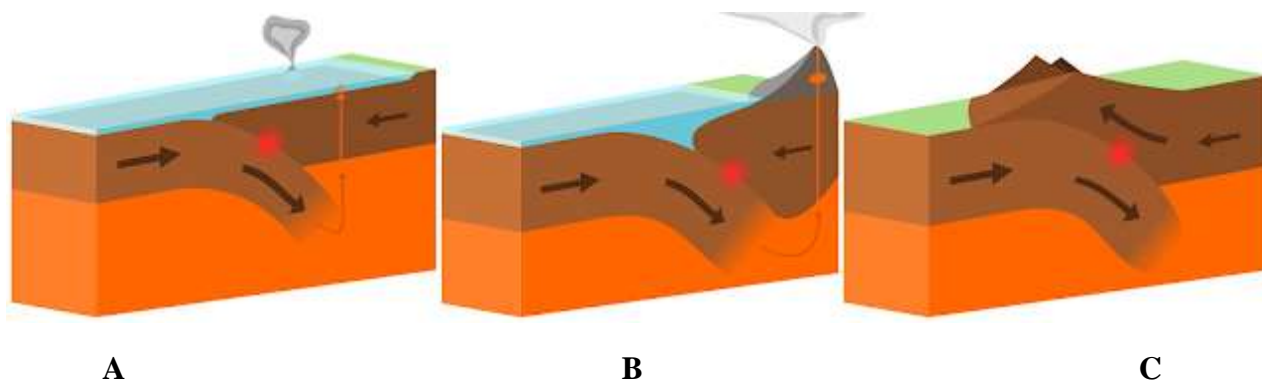
Sljedeća tri zadatka riješi pomoću priložene geografske karte i crteža. Upiši odgovore na odgovarajuće crte na listu za odgovore.

1 13. Koje je ime prostora na priloženoj tematskoj karti označenog crvenom bojom?

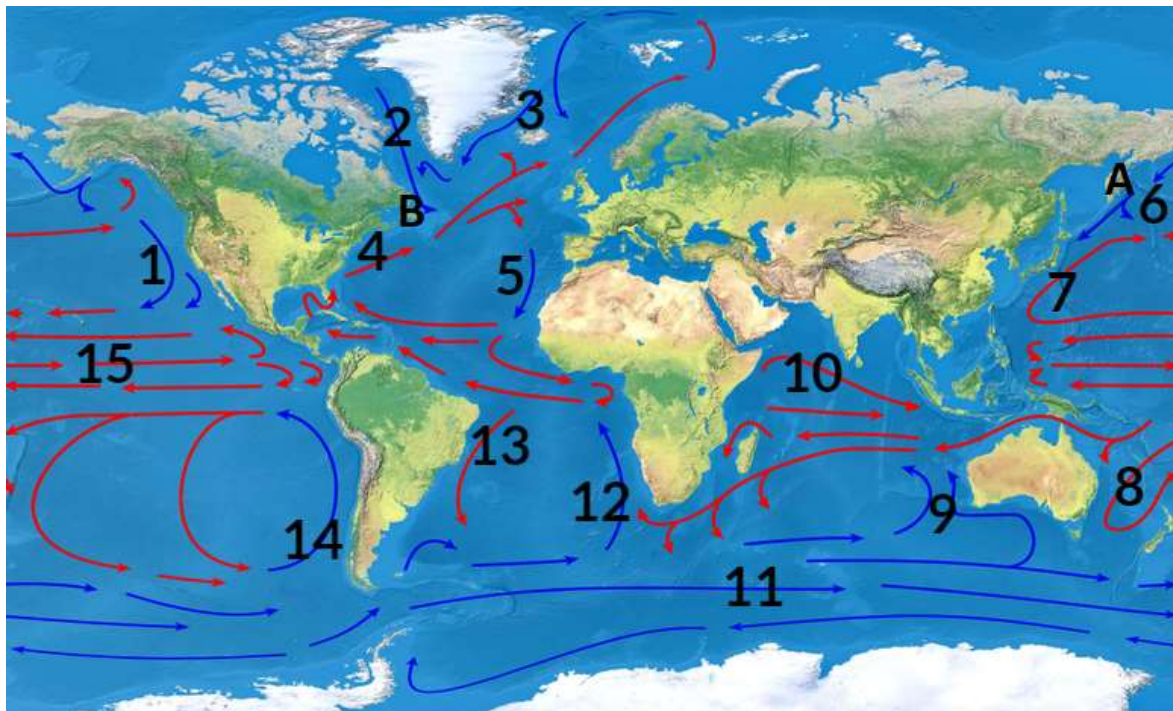
2 14. Na priloženoj tematskoj karti strelica je usmjerena na otočje čije je ime _____, a koje je nastalo vulkanskim procesima na konvergentnoj granici Pacifičke i litosferne ploče čije je ime _____.

Sljedeći zadatak riješi pomoću priloženog crteža. Upiši odgovor na odgovarajuću crtu na listu za odgovore.

1 15. Kojim je slovom označen crtež s prikazom procesa kojim je nastalo otočje označeno u 14. zadatku? _____

Sljedeća tri zadatka riješi pomoću priložene tematske karte. Upiši odgovore na odgovarajuće crte na listu za odgovore.

3 16. Važno ribolovno područje je more oko poluotoka označenog na priloženoj karti slovom A. Koje je ime tog poluotoka? _____

Ribolovno područje oko poluotoka označenog na priloženoj karti slovom A nalazi se na sutoku tople i hladne morske struje. Ime morske struje označene na priloženoj karti brojem 7 je _____, a ime morske struje označene na priloženoj karti brojem 6 je _____.

3 17. Ime važnog ribolovnog područja označenog na priloženoj karti slovom B je _____, a nalazi se na sutoku tople morske struje označene na priloženoj karti brojem 4 i morske struje označene na priloženoj karti brojem 2. Ime morske struje označene na priloženoj karti brojem 2 je _____, a područje kojim teče administrativno pripada državi čije je ime _____.

3 18. Ime morske struje označene brojem 14 je _____.
Imena dviju vodećih država zapadne obale Južne Amerike u proizvodnji morske ribe su _____ i _____.

Sljedeća dva zadatka riješi pomoću tematske karte.

U sljedećem zadatku upiši odgovore na odgovarajuće crte na listu za odgovore.

- 2 19. Tematska karta prikazuje razgraničenje Jadranskog mora prema međunarodnom pravu. Naziv dijela Jadranskog mora označenog brojevima 1, 2, 3 i 4 je _____ . Ime površinom najvećeg otoka u tom dijelu mora je _____ .

U sljedećem zadatku jedan je odgovor točan. Na listu za odgovore zaokruži slovo točnog odgovora.

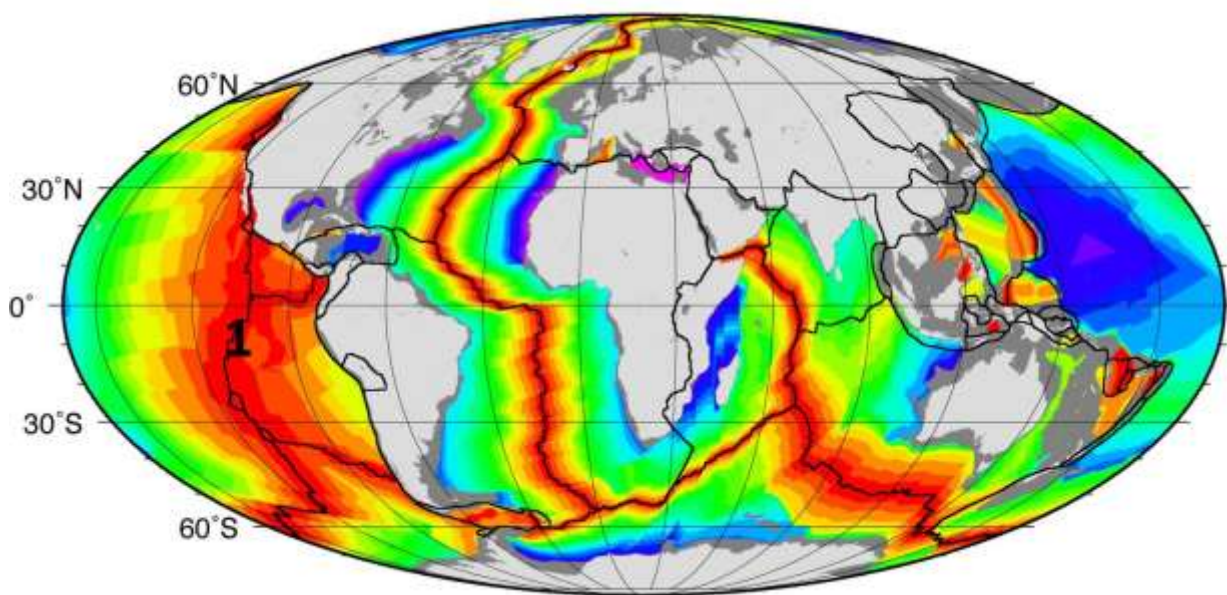
- 1 20. Kojim je brojevima označen dio mora iz kojega Hrvatska pridobiva prirodni plin?
- a) brojevima 1, 2, 3 i 4 b) brojevima 5, 6 i 7 c) brojevima 8, 9, 10 i 11

Sljedeći zadatak riješi pomoću satelitske snimke. Upiši odgovor na odgovarajuću crtu na listu za odgovore.

- 1 ☐ 21. Koje je ime američke savezne države ispred čije se obale stvorila velika naftna mrlja, vidljiva na satelitskoj snimci u listopadu 2021. godine, uzrokovana puknućem na naftovodu? _____

Sljedeća četiri zadatka riješi pomoću priložene geografske karte.

U sljedeća dva zadatka jedan je odgovor točan. Na listu za odgovore zaokruži slovo točnog odgovora.

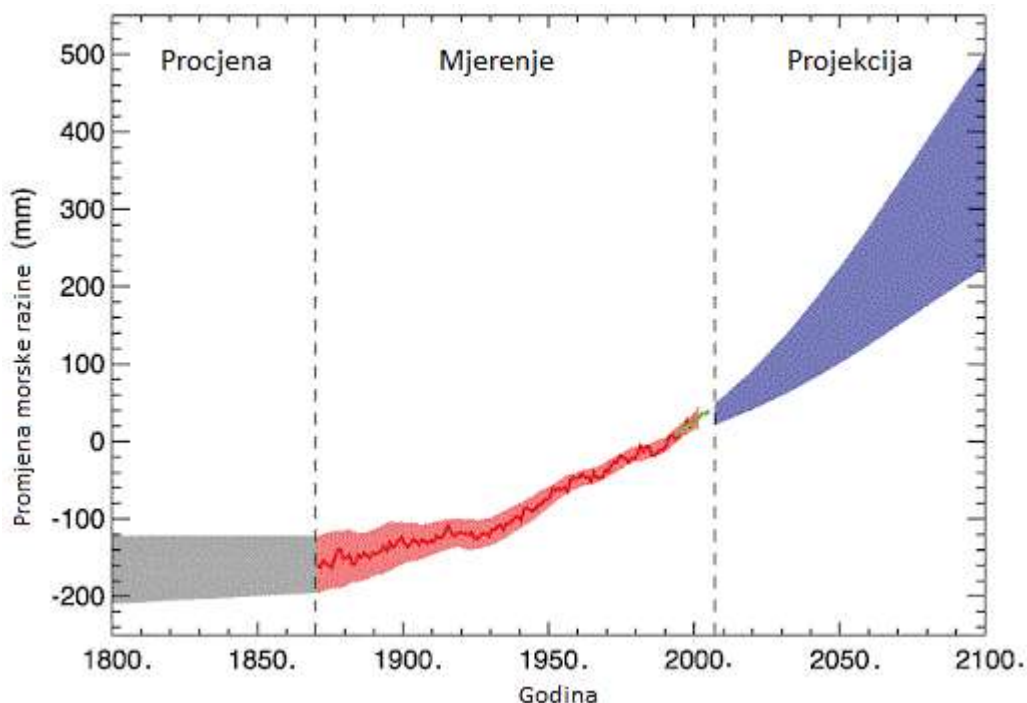
- 1 ☐ 22. Koja boja na priloženoj karti prikazuje najstariju oceansku koru?
a) zelena b) žuta c) crvena d) ljubičasta
- 1 ☐ 23. Koja boja na priloženoj karti prikazuje najhladniju i najgušću oceansku koru?
a) zelena b) plava c) crvena d) ljubičasta

U sljedeća dva zadatka upiši odgovore na odgovarajuće crte na listu za odgovore.

1 **24.** Na priloženoj karti brojem **1** označeno je mjesto gdje nastaje reljefni oblik čiji je naziv _____.

3 **25.** Naziv tipa granice litosfernih ploča na kojoj nastaje reljefni oblik označen brojem **1** na priloženoj karti je _____ granica litosfernih ploča. Imena litosfernih ploča čijim pokretom nastaje reljefni oblik označen brojem **1** na priloženoj karti su _____ i _____ litosferna ploča.

Posljednja tri zadatka riješi pomoću priloženog dijagrama.

U sljedeća dva zadatka upiši odgovore na odgovarajuće crte na listu za odgovore.

1 **26.** Očekivani porast razine mora do kraja 21. stoljeća u odnosu na početak stoljeća iznosi približno _____ m.

3 **27.** Najugroženije područje zbog porasta razine svjetskog mora je delta rijeka čija su imena _____ i Brahmaputra na području _____ zaljeva. Navedena delta se najvećim dijelom nalazi na području države čije je ime _____.

U sljedećem zadatku dva su odgovora točna. Na listu za odgovore zaokruži slova točnih odgovora.

2	
---	--

28. Koji od navedenih nisu mogući uzroci očekivanog porasta morske razine?

- a) topljenje leda u polarnim širinama
- b) povećanje kiselosti svjetskog mora
- c) više klimatskih ekstrema poput suša i poplava
- d) izdizanje Zemljine kore zbog izostatske ravnoteže
- e) termalna ekspanzija oceanske vode